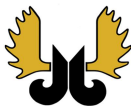

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

<i>Pvm</i>	<i>Nro</i>
19.10.2021	2021-1-000-23274-4

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi 2 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi 20.10.2021 - 9.11.2021

Hakemusalue:

Pinta-ala 25000 ha

Alueen sanallinen määritys Lupa-alue käsittää Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita sekä Haukelan Erä ry:n, Päre-Erä ry:n ja Kytölehdon Erämiehet ry:n metsästysvuokra-alueet sekä yksityismaat.

Poikkeusperusteet:

SUSI

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

Mönkijän ja moottorikelkan käyttö.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:

Keinovalo

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Aseen kuljettaminen moottoriajoneuvolla maastossa. Aseen kuljettaminen ilman suojusta suden välittömässä lopettamistilanteessa.

Liitteet

- Susilupahakemus 12.10.2021.pdf

- Puhelinkeskustelu 12.10.2021.pdf
- Hakemussähköposti 12102021.msg

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- susi: -

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 5000 €

Selvitys vahingosta:

- susi: Sudet ovat käyneet suoja-aidan sisällä useamman kerran. Ajalla 27.8 — 1.9.2021 sudet tappoivat 4 emolammasta ja 14 karitsaa. Seuraavalla viikolla 5.9 emän ja karitsan ja vielä 25.9 2 emän. Maaseutuviranomainen ja rhy ovat tarkistaneet vahingot. Suoranaiset vahingot ovat n. 5 000 euroa. Lisäksi työaikaa on mennyt hukkaan n. 100 tuntia etsittäessä moneen kertaan kuolleita ja vahingoittuneita eläimiä. Vahingot ja niiden aiheuttama lisätyöt ovat niin merkittävät, että ne vaarantavat lammastalouden harjoittamisen.

Keino tai toimenpide:

- susi: Susia on karkotettu kahdesti eli ma 20.9.2021 ja la 25.9.2021. Viimeisen karkotuksen jälkeen meni vain muutama tunti, kun sudet palasivat aidan sisälle. Aidatun alueen laajuuden vuoksi ei ole mahdollista suojella lampaita vahtimalla. Poikkeuslupahakemus koskee metsästyslain 41a §:n 1 momentissa tarkoitettua vahinkojen estämistilannetta. Sudet on tarkoitettu metsästää vahtimalla ko. lammastarhassa sekä jäljittämällä keskeytyksettä tarhasta tavattua eläintä.

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: Ei vaikutusta.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: -

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Alueen susikanta on voimakkaassa nousussa. Hukkajärven itäpäässä on nähty 7 suden lauma, Lisäksi Tassuun kirjattuna havaintoja 3:n suden laumasta, kahdesta parina liikkuvasta sudesta ja yksittäisistä su-sista. Kahden suden poisto ei vaikuta susikantaa heikentävästi. Havaintojen perusteella 2 sutta on tullut riista-aidasta läpi. Susien tassujen koko 8,5 ja 11,5 cm. Vastaavalla tavalla myös isokokoinen koira tulee keskeltä aita läpi, josta on useampi näköhavainto. Sudet ovat tottuneet pyydystämään ja tappamaan suoja-aidan sisällä olevia lampaita. Sudet ovat hyökänneet lampaiden kimppuun useamman kerran ja opettavat muutkin sudet toimimaan vastaavasti. Sudet ovat selvästi kesyyntyneet ja tottuneet ihmisiin, koska karkotukset ovat tehottomia. Suomen Riistakeskus on tarkistanut suoja-aidan, joka on tehty ohjeitten mukaisesti. Sudet eivät tule aidan ali tai yli, vaan kohtisuoraan aidasta läpi. Kun sudet ovat tottuneet käymään tällä tavoin aidan sisällä, tämä tulee toistumaan aina, kun susilla ei ole muuta ravintoa,

Välitoimenpiteet

Kuhmon kaupungin maaseutuelinkeinoviranomainen on toimittanut Suomen

riistakeskukselle lausunnon 27.9.2021 susien aiheuttamista vahingoista hakemuksen kohteena olevalle lammastilalliselle.

Suomen riistakeskus oli yhteydessä puhelimitse Kuhmon kaupungin maaseutuelinkeinoviranomaiseen 19.10.2021. Uusia korvaushakemuksia hakemusalueen lammastilalliselta ei ole tullut aiemmin annetun vahinkolausunnon jälkeen.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädettyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvítettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa;
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;

- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeuslupan hakuperusteeseen; ja
 - 4) toimenpiteet, jotka poikkeuslupan sijasta voitaisiin toteuttaa.
- Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyyhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 21 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, sauron ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeuslupan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa. Metsästysvuodelle 2021-2022 kyseistä asetusta ei ole annettu, joten poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää ei ole rajoitettu.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Oikeuskansleri on vastauksessaan (Dnro 1277/1/03, 20.12.2004) ottanut kantaa suurpetokysymyksiin. Oikeuskanslerin mukaan petoeläinten kotieläimille aiheuttamat vahingot ja niiden ihmisille aiheuttama tai ainakin niistä ihmisten asuin ja liikkumisalueilla tehtyihin havaintoihin perustuvat todellisiksi mielletyt uhat ovat sellaisia turvallisuutta heikentäviä tekijöitä, joiden poistaminen on julkisen vallan velvollisuutena. Susi enempiä kuin muutkaan petoeläimet eivät meillä kuulu asuttujen seutujen luonnonoloihin. Tältä osin viranomaisilla tulee olla nopeasti vaikuttavat tehokkaat keinot, joilla torjutaan ihmisasumusten, taajamien tai ihmisten käyttämien liikenne- ja kulkuväylien läheisyyteen tulevat petoeläimet. Toisaalta sama

edistämismääräys koskee perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaan myös luonnon ja sen monimuotoisuuden säilyttämistä. Käsillä on tilanne, jossa useiden perus- ja ihmisoikeuksien toteuttaminen niihin sisältyvien osittain paikallisista olosuhteista johtuvien vastakkaisen arvojen vuoksi näyttäisi johtavan ristiriitaan. Tällaisessa tilanteessa on perus- ja ihmisoikeuksia punnittava vastakkain ja pyrittävä yhteen sovittamaan ristiriitaan johtavien säännösten tulkinta tavalla, joka johtaa perusoikeuksien toteuttamiseen niiden tarkoitusta vastaavalla tavalla poikkeuksellissakin olosuhteissa. Petoeläinten aiheuttamaa uhkaa ei voida kuitenkaan poistaa siten, että luonnon monimuotoisuus myös erämaaluonnon petokantojen osalta vaarantuu vastoin perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaista edistämismääräystä. Oikeuskansleri toteaa edelleen johtopäätöksensä, että edellä lausuttuun viitaten on painotettava sitä, että erityisesti perusoikeutena ja ihmisoikeutena taatun turvallisuuden ylläpitäminen on julkisen vallan ensisijainen tavoite. Julkisen vallan on varauduttava toimiin ja käytettävä niitä siten, että turvattomuutta aiheuttavat eläimet saadaan torjutuiksi ja vakavimmissa tapauksissa hävitetyiksi. Silloin kun petoeläin havaitaan paikassa, jossa on ilmeinen vaara, että ihmisen turvallisuus on uhattuna, on selvää, että uhka torjutaan. Äärimmäisenä keinona on pedon lopettaminen. Arviointi on osaltaan perustettava kuitenkin luontodirektiivin 16 artiklan poikkeusperusteisiin. Nämä poikkeusperusteet antavat mahdollisuudet sellaiseen lainsäädäntöön, jonka nojalla turvallisuuden säilyttämiseksi ja mahdollisesti myös omaisuuden suojan säilyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet ihmisiä ja omaisuutta uhkaavien petoeläinten torjumiseksi voidaan käytännössä toteuttaa.

Suotuisa suojelutaso

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Suomessa susi on metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Vahvistetun susikannan hoitosuunnitelman mukaan suotuisa suojelun taso saavutetaan Suomessa edistämällä ensin susikannan sietämistä ja luomalla pohjaa susikannan hyväksyttävyydelle laajalla toimenpidekokonaisuudella, mutta myös varmistamalla Suomen susikannan yhteydet Skandinavian susipopulaatioon sekä Luoteis-Venäjän susipopulaatioon. Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan pienin elinvoimainen susikanta on 25 lisääntyvää paria. Tämä tavoite on mahdollista saavuttaa poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueella, jossa on riittävästi elintilaa vähimmäistavoitteen suuruiselle susikannalle siten, että myös vahingot siellä pysyvät kohtuullisina. Laumojen määrää sekä susikannan ja laumojen elinvoimaisuutta arvioidaan vuosittain Luonnonvarakeskuksen suorittaman kanta-arvion avulla.

Unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Unionin tuomioistuin on tuomiossaan (asia C-674/17) täsmentänyt suotuisan suojelun tason säilyttämiseen liittyvää vaatimusta. Se on katsonut, että poikkeuslupia tulee arvioida kyseisen lajin kantojen suojelun tason ja sen vaikutuksen kannalta, joka suunnitellulla poikkeusluvalla voi olla suojelun tasoon jäsenvaltion alueella tai kyseessä olevalla luonnonmaantieteellisellä alueella, kun jäsenvaltion rajat ulottuvat useille luonnonmaantieteellisille alueille, taikka jos lajin luontainen levinneisyysalue tätä edellyttää, rajat ylittävästi. Lisäksi unionin tuomioistuimen tuomion mukaan tässä arvioinnissa ei oteta huomioon luontaisen levinneisyysalueen osaa, joka ulottuu sellaisessa kolmannessa valtiossa sijaitseville alueille, jota eivät sido unionin tärkeinä pitämien lajien tiukan suojelun velvoitteet.

Suomen susikanta on Luonnonvarakeskuksen kanta-arviotietojen mukaan kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017 lähtien. Maaliskuussa 2021 Suomessa oli Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion mukaan 300 (279–321) sutta. Arvio yksilömäärästä oli noin 31 % suurempi kuin vuoden 2020 maaliskuuta koskeva arvio (216–246). Saman kanta-arvion mukaan Suomessa oli maaliskuussa 2021 todennäköisimmin 57 joko parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä. Vuodenkierrossa susien määrä on pienimmillään maaliskuussa, ennen huhti–toukokuussa tapahtuvaa pentujen syntymistä. Susikannan muuttumista maaliskuun jälkeen kuvataan kanta-arvioon sisältyvällä ennustemallilla, joka perustuu tutkimustietoon suden pentutuotosta ja kuolleisuudesta. Tuoreimman arvion mukaan marraskuun 11. päivänä 2021 kannan ennustetaan nousevan välille 337–452 (90 % todennäköisyydellä). Puolestaan maaliskuun 2022 lopussa laumojen ja parien yhteismäärän odotetaan olevan 53–83 ja yksilöiden lukumääräksi ennustetaan 209–366 yksilöä (90 % todennäköisyydellä).

Maaliskuun 2021 kanta-arvion jälkeen tiedossa on yhteensä viisi kuollutta sutta. Näistä neljä kuoli metsästysvuoden 2020-2021 aikana Joutsenon (1), Kemiönsaaren (1), Pohjois-Satakunnan (1) ja Tuupovaaran (1) riistanhoitoyhdistysten alueella. Näistä Joutsenon yksilö oli naaras, muttei synnyttänyt ja Kemiönsaaren yksilö oli uros. Elokuun 2021 alussa alkaneen metsästysvuoden 2021-2022 aikana on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut yksi kuollut susi Lieksassa.

Vuodesta 2018 alkaen susien määrä Suomessa on kasvanut vuotuisten kanta-arvioiden perusteella välillä 9,9-29,9 prosenttia vuodessa (laskettuna vuotuisen kanta-arviohaarukan keskiarvolla). Tietoon tullut kuolleisuus on ollut välillä 25-43 sutta/metsästysvuosi.

Suhteellinen tunnettu kokonaiskuolleisuus saadaan verratessa koko metsästysvuoden kuolleisuutta samana vuonna julkaistuun kanta-arvioon. Suhdeluvut ovat seuraavat: 2018; 12,8 prosenttia, 2019; 11,4 prosenttia, 2020; 13,2 prosenttia ja 2021; 12,5 prosenttia. Tällä tunnetulla kuolleisuudella susikanta on kasvanut joka vuosi 2018 vuodesta lähtien. Suomen susikannan arvioidaan olevan tällä hetkellä suurempi kuin 120

vuoteen.

Metsästysvuonna 2020-2021 tietoon tullut susien kuolleisuus oli suden lisääntymispotentiaali huomioiden kohtuullinen ollen yhteensä 43 sutta Suomessa. Vastaava määrä oli metsästysvuonna 2019-2020 35 sutta, 2018-2019 25 sutta ja 2017-2018 26 sutta. Peilaten Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä kanta-arvioita ja huomioiden vuotuista tietoon tullutta kuolleisuutta, voidaan todeta, että vaikka tällä päätöksellä sallittaisiin kahden suden tappaminen, ei se vaarantaisi suotuisan suojelun tason saavuttamista.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa

Luonnonvarakeskus on julkaissut viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta (Heikkinen, S., Valtonen, M., Härkölä, A., Helle, I. Mäntyniemi, S. & Kojola, I. 2021. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2021. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 39/2021. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 114 s.) kesäkuussa 2021.

Kanta-arvion mukaan Suomessa oli maaliskuussa 2021 todennäköisimmin 57 parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä (90 % todennäköisyysväli: 54–59). Perhelaumojen todennäköisin määrä oli 35 (32–38) ja parin asuttamien reviireiden määrä vastaavasti 22 (18–25). Kokonaan Suomen puolella oli 28 laumaa (90 % todennäköisyysväli: 25–30) ja 20 paria (90 % todennäköisyysväli: 17–23). Laumareviireistä seitsemän (6–8) ja parin reviireistä kaksi (1–3) sijaitsi Suomen itäisen valtakunnanrajan molemmin puolin (ns. rajareviirit).

Läntisen Suomen kannanhoitoalueella oli 21 (19–23) perhelauman ja 12 (9–14) parin asuttamaa reviiriä. Vastaavasti itäisessä Suomessa arvioitiin olleen 13 (12–15) perhelaumaa ja yhdeksän (7–11) paria, joista kuusi (5–7) rajalaumaa ja kaksi (1–3) molemmin puolin rajaa asustavaa paria. Poronhoitoalueella arvioitiin liikkuneen yhden (0–2) rajalauman ja yhden (0–2) parin.

Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2021 arviolta noin 16 % suurempi kuin maaliskuussa 2010. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 12 %. Parien määrä oli noin 23 % suurempi kuin vuonna 2020. Suomen susikannan koko on kuluvalla vuosituhannella vaihdellut voimakkaasti. Maaliskuussa 2021 Suomessa oli Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan 300 (279–321) sutta. Arvio yksilömäärästä oli noin 31 % suurempi kuin vuoden 2020 maaliskuuta koskeva arvio (216–246). Arviossa on mukana puolet itärajan molemmille puolille sijoittuvilla reviireillä (ns. rajareviiri) elävien susien lukumäärästä sekä reviirien ulkopuolella elävien susien määrä 55 (35–74), joka on arvioitu ennustemallin avulla maaliskuun 2020 kanta-arvion perusteella.

Luonnonvarakeskuksen mukaan Kainuun riistakeskusalueella oli keväällä 2021 kohtuullisen varmoja susilaumojia tai pareja yhteensä yhdeksällä reviirillä. Epävarmoja laumojia ja pareja oli yhteensä viidellä alueella. Hakemusalue sijaitsee osin Saunajärven ja Kivikiekin laumojen alueella.

Riistavahinkorekisterin perusteella alueelta on tehty 11 havaintoa 1-2 sudesta 1.8.2021-19.10.2021 välisenä aikana.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella

Hakijan hakemuksessaan kertoman mukaan sudet ovat käyneet suoja-aidan sisällä useamman kerran.

Ajalla 27.8 — 1.9.2021 sudet tappoivat neljä emolammasta ja 14 karitsaa. 5.9. sudet tappoivat kaksi lammasta ja 25.9. kaksi lammasta.

Maaseutuviranomainen ja Kuhmon riistanhoitoyhdistys ovat tarkistaneeet vahingot.

Edelleen hakija hakemuksessaan toteaa, että susia on karkotettu kahdesti; 20.9.2021 ja 25.9.2021. Viimeisen karkotuksen jälkeen meni vain muutama tunti, kun sudet palasivat aidan sisälle. Aidatun alueen laajuuden vuoksi ei ole mahdollista suojella lampaita vahtimalla. Havaintojen perusteella kaksi sutta on tullut riista-aidasta läpi. Susien tassujen koko 8,5 ja 11,5 cm. Suomen riistakeskus on tarkistanut suoja-aidan, joka on tehty ohjeiden mukaisesti.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen

Kuhmon kaupungin maaseutuelinkeinoviranomaisen mukaan hakemusalueella on tapahtunut kolme susien aiheuttamaa lammasvahinkoa.

Ensimmäinen vahinko on ilmoitettu 31.8.2021. Tapahtuma-ajankohdaksi on arvioitu 29.-30.8.2021. Maastotarkastuksen perusteella vahingon määrä oli neljä uuhta ja 14 karitsaa.

Toinen vahinko on ilmoitettu 5.9.2021. Tapahtuma-ajankohdaksi on arvioitu 4.9.2021. Maastotarkastuksen perusteella vahingon määrä oli yksi uuhi ja yksi karitsa.

Kolmas vahinko on ilmoitettu 25.9.2021. Tapahtuma-ajankohdaksi on arvioitu 24.9.-25.9.2021. Maastotarkastuksessa löydettiin kahdet suden jäljet ja vahingon määrä oli kaksi uuhta.

Kuhmon riistanhoitoyhdistys on raportoinut kahdesta alueella tehdystä susien karkotuksesta. Karkotukset on tehty 21.9.2021 ja 25.9.2021.

Muu tyydyttävä ratkaisu esitettyihin ongelmiin

Susia on Suomen riistakeskuksen poikkeusluvan nojalla karkotettu, mutta tällä ei ole saavutettu haluttua vaikutusta. Alueelle on toimitettu Suomen riistakeskuksen toimesta sähköistetty suurpetoaita. Suomen riistakeskuksen toimihenkilö kävi alueella 13.9.2021. Aita todettiin tällöin asianmukaisesti rakennetuiksi. Sudet ovat saatujen selvitysten mukaan menneet laiturille suurpetoaidasta huolimatta. Lammastilallinen on ensimmäisen vahingon jälkeen tehnyt sähköistetyn suurpetoaidan sisälle erillisen yöaitauksen.

Hylkäävän päätöksen perustelut

Hakija on hakenut poikkeuslupaa kahden suden tappamiseksi

karjankasvatukeselle koituvan erityisen merkittävän vahingon estämiseksi.

Susi kuuluu EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeänä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin lajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Tiukasta suojelusta voidaan kuitenkin poiketa perustellusta syystä.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin sanamuoto - voidaan myöntää -osoittaa, että Suomen riistakeskuksella on harkintavaltaa poikkeuksen myöntämisessä. Näin ollen päätökset perustuvat myös tarkoituksenmukaisuusharkintaan, eikä poikkeuslupia ole pakko myöntää, vaikka muodolliset edellytykset poikkeusluvan myöntämiseksi täytyisivät. Harkintavaltaa rajaavat luontodirektiivissä mainittujen myöntämisperusteiden lisäksi niiden tulkintasisältö, mikä on muotoutunut oikeuskäytännön ja luontodirektiivin tiukkaa suojelua koskevan komission ohjeasiakirjan kautta. Ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä esitetty voidaan ottaa huomioon säännöksiä tulkittaessa.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen (nykyinen Euroopan unionin tuomioistuin) asiassa C-6/04 (Euroopan yhteisöjen komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta) antamasta ratkaisusta ja luontodirektiivin säännösten sanamuodosta seuraa, että poikkeamisen edellytyksiä on tulkittava tiukasti niin, että luontodirektiivissä edellytetty tulos saavutetaan.

EU:n oikeuskäytännön mukaan todistustaakka poikkeusluvan edellytysten olemassaolosta on valtiolla. Hallintolain (434/2003) 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Näin ollen poikkeusluvan edellytysten täytyminen on Suomen riistakeskuksen selvitettävä ja osoitettava. Myöskään poikkeusluvan hakijan tai muun asianosaisen ilmoitukselle tosiseikoista tai näiden käsityksille poikkeamisedellytysten soveltamisesta ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä, kun edellytysten täyttymistä arvioidaan.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Suomen riistakeskuksen on poikkeusluvan myöntämisestä arvioidessaan selvitettävä toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa.

Komission ohjeasiakirjassa luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien suojelusta (12.10.2021 C(2021) 7301 final) todetaan, että tuomioistuin on täsmentänyt, että ”luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa ei edellytetä, että olisi odotettava erityisen merkittävän vahingon tapahtumista ennen poikkeustoimenpiteisiin ryhtymistä” (Asia C-342/05, komissio v. Suomi, 40 kohta.) Koska tällä säännöksellä pyritään ehkäisemään erityisen merkittäviä vahinkoja, ei ole välttämätöntä odottaa erityisen merkittävän vahingon tapahtumista, vaan erityisen merkittävän vahingon todennäköisyys riittää. Pelkkä vahingon mahdollisuus ei kuitenkaan riitä: vahingon tapahtumisen todennäköisyyden ja myös vahingon laajuuden on oltava suuri. Erityisen merkittävän vahingon suuri todennäköisyys on osoitettava riittävin todistein. On myös oltava riittävästi näyttöä siitä, että erityisen merkittävän vahingon vaara johtuu suurelta osin poikkeuksen kohteena olevasta lajista ja että on erittäin todennäköistä, että erityisen merkittäviä vahinkoja aiheutuu, jos toimiin ei ryhdytä. Lisäksi aiemman kokemuksen olisi osoitettava, että vahinkojen tapahtuminen on

erittäin todennäköistä.

Suomen riistakeskus viittaa edellä sanottuun komission ohjeasiakirjassa. Hakemusalueella tapahtuneet vahingot sinänsä ovat jo erityisen merkittäviä. Hakemusalueella on pyritty ehkäisemään vahinkoja suurpetoaidalla siinä onnistumatta ja susien epätoivottua käytöstä on pyritty muuttamaan alueella tehdyin karkotuksin, joka sekin on osoittanut tehottomaksi. Lampaista on pyritty suojaamaan myös keräämällä niitä yöajaksi erikseen rakennettuun lammassuojaan. Kuitenkin saatujen selvitysten mukaan alueella ei ole tapahtunut uusia lammassuonvahinkoja lähes neljään viikkoon. Lisäksi lampaiden laidunnuskausi alkaa olla jo ohi. Näistä seikoista johtuen uusien vahinkojen syntymisen todennäköisyys on tämän hetkisten tietojen perusteella pieni.

Loppuyhteenveto

Suomen riistakeskus on arvioinut kokonaisuutena poikkeuslupan myöntämisperusteiden täyttymistä ja päättänyt, että hakijalle ei myönnetä poikkeuslupaa suden tappamiseen tässä vaiheessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita: metsästyslain (615/1993) 32 §:n 2 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti ja 5 §:n 1 ja 2 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n 1 momentin 7 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Marko Paasimaa 0294312232 marko.paasimaa@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
julkisten hallintotehtävien päällikkö

Marko Paasimaa
lupahallintopäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle kirjeenä.

JAKELU

Tiedoksi:
KUHMON RIISTANHOITUYHDISTYS
OULUN POLIISILAITOS
KAINUUN RAJAVARTIOSTO
METSÄHALLITUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON KAINUUN PIIRI RY
LUONNONSUOJELULIITTO TAPIOLA POHJOIS-SAVO-KAINUU

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Isokatu 4, 3 krs., Oulu
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.